

**Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes
Sociālās drošības apakšpadomes sanāksmes
PROTOKOLS**

Attālināti MS Teams

2024.gada 17.aprīlī

SANĀKSMI VADA: Anda Grīnfelde, arodbiedrību puse

PIEDALĀS:

no valdības puses:

Diāna Jakaite, Labklājības ministrijas (LM) valsts sekretāra vietniece

Ludis Neiders, Ekonomikas ministrijas Analītikas dienesta ekonomists

Anita Čemme, Finanšu ministrijas (FM) Budžeta departamenta Labklājības sfēras finansēšanas nodaļas vadītāja

Aldis Dūdiņš, LM Sociālo pakalpojumu un invaliditātes politikas departamenta direktors

no darba devēju puses:

Arkādijs Suškins, Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) padomes loceklis; biedrības "Cēsu uzņēmēju klubs" pārstāvis

Jevgēnijs Kalējs, LDDK padomes loceklis, Latvijas Slimnīcu biedrības priekšsēdētājs

Agita Hauka, Latvijas Zemnieku federācijas Valdes priekšsēdētāja

no arodbiedrību puses:

Anda Grīnfelde, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) priekšsēdētāja vietniece

Rita Pfeifere, Latvijas Industriālo nozaru arodbiedrības priekšsēdētāja

Laila Ābola, Lauksaimniecības un pārtikas nozaru arodbiedrības vadītāja vietniece

Liene Janeka, Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības juriskonsulte

pārējie dalībnieki:

Egils Baldzēns, LBAS priekšsēdētājs

Gita Oškāja, LBAS priekšsēdētāja vietniece

Mārtiņš Svirskis, LBAS Eksperts tautsaimniecības jautājumos

Linda Romele, LBAS eksperte

Natālija Preisa, LBAS Eiropas tiesību un politikas dokumentu eksperte

Sandra Stabiņa, LM Sociālās apdrošināšanas departamenta direktore

Imants Lipskis, LM Darba tirgus politikas departamenta direktors

Ilze Zvīdriņa, LM Darba tirgus politikas departamenta direktora vietniece

Nora Isadžanjana-Ponomarjova, LM Darba tirgus politikas departamenta vecākā eksperte

Māris Badovskis, LM Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors

Anete Neilande, juriste, darba tiesību eksperte (LDDK)

Ieva Vēja, FM Makroekonomikas nodaļas vadītāja vietniece

PROTOKOLĒ: Kristīne Zirņīte, LM Sociālās apdrošināšanas departamenta vecākā eksperte

Sanāksmi sāk plkst. 15:30.

Darba kārtībā:

1. Direktīvas par minimālajām algām Eiropas Savienībā pārņemšanas progresa informācija.
2. NTSP Sociālās drošības apakšpadomes darba plāna projekts 2024.gadam.

1. jautājums

Direktīvas par minimālajām algām Eiropas Savienībā pārņemšanas progresa informācija

Ziņo: I.Zvīdriņa

Ziņotājs informē par Direktīvu, kuras pārņemšana jāveic līdz š.g.15.novembrim, minimālās algas piesaisti makroekonomiskajam rādītājam, plānoto minimālās algas pārskatīšanas procedūru nākotnē, norādot, ka par minimālo algu vēlams lemt pirms kārtējā gada valsts budžeta procesa uzsākšanas (kārtējā gada maijs).

Sociālajiem partneriem nepieciešams vienoties par konkrēto references (atsauces) vērtību minimālās algas noteikšanai nākotnē. Nepieciešams uzsākt diskusiju par minimālās algas apmēru 2025.gadam un tās indikatīvo lielumu vidējā termiņā. LM kā priekšlikumu virza minimālo algu noteikt no aizpērnā gada vidējās gada bruto algas valstī, piemēram, 2025.gadam minimālā alga tiktu noteikta kā 45% no 2023.gada vidējās bruto algas.

Par jautājumu izsakās A.Grīnfelde, M.Svirskis, M.Badovskis, A.Suškins, J.Kalējs, A.Hauka, E.Baldzēns, I.Lipskis.

M.Svirskis dalās ar prezentāciju *Cienīgas minimālās mēneša darba algas noteikšanas mehānisms Latvijā*, salīdzinot algas noteikšanas progresa gaitu arī Lietuvā un Igaunijā šobrīd. Uzsver, ka Latvijā neapliekamā minimuma īpatsvars no minimālās algas ir zemākais starp Baltijas valstīm. LBAS priekšlikums – minimālo algu nākamajam gadam noteikt 50% apmērā no tekošā gada sākuma references vērtības, proti, pirmā ceturkšņa, un neapliekamais minimums tiek piesaistīts minimālajai algai 80% apmērā. Ieskiecē arī jautājumu par koplīgumu veicināšanu atbilstoši Direktīvas 4.pantam.

M.Badovskis aicina sociālos partnerus uz aktīvāku rīcību, lai realizētu savstarpējo vienošanos par koplīgumu iespējamo attīstību nākotnē.

A.Suškins atbalsta LM piedāvājumu, ka minimālā darba alga tiek noteikta kā 45% no iepriekšējā gada vidējās algas valstī. Uzsver būtisko algu atšķirību Latvijas reģionos, jādara viss, lai lēmumu rezultātā ēnu ekonomika neprogresē, īpaši reģionos.

J.Kalējs rosina minimālo algu pārskatīt ar gada 1.aprīli, informējot, ka, nosakot minimālo algu ar gada sākumu, publiskajām iestādēs pastāv finansēšanas risks - pirmos trīs gada mēnešus minimālās algas pieaugumu nācies finansēt darba devējiem, kas vēl arvien no valsts puses nav kompensēti.

A.Hauka uzsver, ka lauku mazo uzņēmējiem ne vienmēr piedāvājumā ir pilnas slodzes darbs, darbinieki tiek nodarbināti uz pusslodzi, savukārt darba nodokļi jāmaksā par pilnu slodzi, kas ir nesamērīgi augsti pret gūtajiem ienākumiem.

Nolemts:

1. Pieņemt zināšanai LM informāciju par minimālo mēneša darba algu.
2. Atbalstīt neapliekamā minimuma piesaisti minimālajai darba bruto algai un to noteikt vismaz 80% apmērā.

2. jautājums

NTSP Sociālās drošības apakšpadomes darba plāna projekts 2024.gadam

Par jautājumu dalībnieki izsakās un vienojas, ka, organizējot darba plānu, sanāksmē vēlams iekļaut ne vairāk kā divus pamatjautājumus.

Nolemts: Apstiprināt darba plānā 2024.gadam ietvertos jautājumus, precizējot to izskatīšanas datumus.

Sanāksmi slēdz plkst.16:50.

Sanāksmes vadītājs:

A.Grīnfelde

Sanāksmes protokolētājs:

K.Zirnīte